

FALUDI ÁDÁM
Restimesék

ADOMA - ÁTALAKÍTÓN KERESZTÜLTUSZKOLT
ÚJABB ASZTALI TÖRTÉNETEK

*Repülő varázsszőnyeg prérifarkassal
– ami erkölcsösülhetett: elkorcsosulhatott / ami létrejöhetett: lépre mehetett –
Helmut Zenker*

Valaki minden előképzettség nélkül, lényegében véletlenül benyomta a kazettás magnó play billentyűjét és némi sustorgás után megszólalt a Credence Clearwater Revival rossz holdfelkeltéje. Egy komplett más világ képződött az ottaniban és a hangját hallatta. A fiatalurak elhallgattak és tudományosan levegőnek nézték a szoba légtérét. A szőnyegükön vendégeskedtem, meghívtak, hogy tanulmányozhassanak, mint egy ritka bogarat vagy hártványászárnyú repdesőt, az ördög se tudja, hogy valójában mit is akartak. Mindenesetre lankadatlan szorgalommal támadtam az endorfin központomat, válogatott anyagokkal, amelyeket érkezésemkor felsorakoztattak. Bor, sör, pálinka, majd ezek elegye és származékaik. Arra gondoltam, hogy van-e ebben a szobában egy olyan eredményesen végzett egyetemista, aki ismeri Szép Ernő, vagy ennek az amerikai holdfelkeltés népségnek a nevét, minden előképzettség híján akár csak hallomásból és véletlenül. Nemet mondtam. A kisugárzásuk miatt cselekedtem így. Lehet, hogy felületesen ítélkeztem, de mint mondani szokás, a tévedés a nyomomban van, és olykor ábrándosabb pillanataimban meg is előz. A lelkiismeret-furdalásom téli álmát aludta. Bármely évszakban képes volt erre.

Egy órája ültem velük a szőnyegen és lopkodtam a lemezeiket. Aztán egy óvatlan pillanatban, amikor a mámor mérges nyila vízszintesen is odaküldte őket a szőnyegükre, leléptem. Magic Carpet Ride. Hajnalodott, bandukoltam a hídon, hónom alatt a hanglemezekkel, amelyek alig várták, hogy mihamarább újra egy hangszedő tű simuljon a barázdáikba. Új Barázdát Szánt az Eke Hanglemeztársaság! Új élet, feltámadás, vinyl illat, hangulatfüggő előadásban; vinyllet! vinyllet! pörögjünk, forogjunk!

Jött a járdatarító géppel egy kezeslábba öltözött ember velem szembe, megkérdeztem tőle, nem tudja-e, hogy milyen idő van ma hajnalban. Nem értette, leálította a masináját, én meg megismételtem. Azt válaszolta, hogy ezért a baromságért képes voltál megállítani? Adtam neki egy lemezt. Magic Carpet Ride. Aztán rákanyarodtam a Szigetre vezető útra.

NEUROPA RALI

Azok a száználmas nagy kupac veszélyes semmik a security felirattal változatlanul a helyükön vannak, állnak, esetleg a monitorok előtt ülve képregényt olvasnak. A fafej-dolgozók pihennek, vasárnap van. Minden rendben. Megcsapoltam egy kiállítás

képeit, hogy megfelelően tudjak várakozni. *Üreges szíved Nietzsche-szavakkal fűtöd* – írta az égre Peter Rühmkorf igen régen, de még most is látszik. Ezt olvasgatom, miközben kiállítást csapok.

Jó társaság jött össze annál a sokszögletű asztalnál a kávéház előtti járdán. Decroux elmerengve próbálta megidézni a dohányfüst útját. Szerette elrontani a hangulatát bármivel:

– A művészek istenek, akik az ember rekonstruálására törekuszenek, és ezért nem a csontvázból, hanem a kalapból indulnak ki. Az összes otthonos helyéről a világnak kifüstöltek engem. Meg téged is. Miért?

– Az erőszak kultusz úgy ül a média vállán, mint megannyi rejszoló holló és ez újabb kegyetlen megrázkódtatás a polgári erők számára. Azt vizionálták civilizációszerzte, hogy a dohányfüsttől beindul mindenki, akár polinéz sámánasszony az ibogagyökértől. Erőszakos köszörülés jár majd a fejében előbb vagy utóbb, nem pedig a békés szabadidő tevékenységek, mint a pingpong vagy a szópóker. Egy hozzáértő – nyilván mániákus, akinek legfőbb vágya az egészségesen halni meg teória megvalósítása

– egy törött üveggel szélesített mosolyú pulttámogatóra hasonlított, amikor meghirdette a füstölők ivartalanítását. Olyan görcsösen volt laza, hogy a homlokán patogtak az erek. A földrész minden egyes érintett országában ugyanígy történt – fintorgott Hunter S. Thompson. – Felégnék az idegpályáim. * – Ki varrja fel a vércsikot a tábornok nadrágjára? – ocsúdott fel erre a kijelentésre Enzensberger. És megjelent Dylan Thomas is, aki ezúttal újfent úgy nézett ki, mint egy vetetlen ágy. Lehet, hogy Auden volt, bár Dylan-nek tulajdonítani kézenfekvőbbnek érzem. (Korábban már megesett vele, a *felemás zoknit hordok* időkben.) Maradjunk Dylan-nél; *A haláldöfte, rég kihalt mamut vagyok s mindenki földjén a lehullott veréb*. Ennyit szólt, és ezen maga is elgondolkodott.

Beraktam a könyveket a nejlonszatyorba, aztán bementem az automata ajtón a szomszéd épületbe, sorszámot húztam és helyet foglaltam egy *szánalmas nagy kupac veszélytelen semmi* közelében.

*Vágvölgyi B. András fordítása nyomán

MŰANYAG POLENTA

Majdnem minden olyan reggelen, amelyiket sikerült a civilizációban töltenem, találkoztam a Horgással. Ágyban aludtam, párnák közt és társaságban, úgy tettem, ahogyan bárki más, anélkül, hogy ez nekem bármikor ugyanúgy sikerült volna. De örültem, hogy megkísérletem, miként gumimacik a gumicsónakban hegesztést. Még a bemángorlás napjaiban is, amikor idegenek vonultak el civilizációnk közelében csiricsaré öltözetben, szervezetlen és zilált menetoszlopban. Akkor is sikerült itt a nyugalom adagomhoz hozzájutni. ¡No Pasaran!

Időnként előbukkanó polgári vágyként létezett bennem, hogy nyugalmat kívántam magam körül, hogy szétnézzek, számat vessek, tükröm-tükrömet játsszak, bekössem a cipőfűzőmet. Ilyenkor aludtam társaságban és ebben a házban itt. Ment a huzavona köztem és az öregedés között, de én semmiképpen nem akartam változtatni a szokásaimon. A gyakorlaton. „Ha szükséged van rám, majd én hívlak.” Egyébiránt a nomád életmód jellemezte napjaimat. Amolyan kis hatótávolságú beduin érzetét kelthettem a környezetemben és azon is túl.

A bemángorlás kifejezés a kalauztól származik, akit a szemem láttára vetett majdnem szét a mérég, miután nem volt képes megértetni magát az idegenekkel jó negyed órája már. Az idegenek alkut kívántak kötni a menetjegy árára, miközben a vonat és az idő szaladt. És a kalauz szájából a kifejezés is szaladt, körberöpködte az utasteret, megpattogott is, ahogyan a fallabda. – Ez nem piac, hanem vonat! Az idegenek nem értették és úgy is tettek, mintha nem értenék, mit akar tőlük ez az idegen itt a digitális jegynyomdájával a kezében. Amikor leszálltam, vittem a fallabdámat, nem árt, ha edzésben maradok, töksötét van az alagút végén. „Ha félsz a sötétől, az ördög a sötétből fog előbújni” – vigyorodott el a labda. A kalauz pedig visszaszállt a vonatra és ott hagyta abba.

A Horgással reggelente a parkolóban találkoztam. Egy természetes és öreg Opel nyitott csomagtartójánál állt és horgászott. Négy vagy öt márkás botja volt, de többnyire csak kettőt használt egyszerre. Az egyikkel fenekezett, a másikkal fűrgönyre ment, vagy blockflótére. Ő nevezte így a csomagtartóból fásasztás nélkül kiröppentett, szivárványpikkelyű halakat. Egyik sem volt nagyobb a tenyeremnél. A többi bot a csomagtartó jobb szélén várt a sorára.

Szerettem nézni, ahogyan horgászik, és mindig van kapása. – Műanyag polenta, spiccbot – avatott be a titkába, amikor végül összeismerkedtünk. – Magam gumiztam be – mutatta a nyelet.

Csupán azt furcsálltam, hogy a népek úgy mennek el mögöttünk a járdán, mintha ott sem lennének.

– Akár egy Petrocelli festmény! Petrocellini! Petrohoudini! – ámuldozott a Horgász mindegyik fogását követően. Örült, hogy ott állok és nézem.

– Régebben madarakkal foglalkoztam, berendeztem egy madárvártát. Kékbegy, küllő, pásztorgém, tavi cankó, vízicsibe, szerecsensirály, halászsas, barázdabillegető, gyurgyalag, őszapó, baglyok, harkályok, cinegék, csérek, verebek, pacsirták, fácán, vadliba, füles vöcsök és még sorolhatnám. Csak a keselyűfajták meg a túzok. Na, azok nem. De most már csak horgászom. Ebben a zivataros világban olyan megnyugtató. Nézed az úszót, ahogyan a rezzenéstelen vízen lebeg, aztán, ha kapás van, beleborzongsz abba az ősi érzésbe! – Hopp! Gyönyörű ez a fűrgöny! Cicomatükörnek is jók lennének a pikkelyei! Mennyei kicsapongás, isteni ajándék!

A Horgász vallásnak is megtette. Annyival volt jobb bármelyiknél, hogy fenntartás nélkül lehetett benne hinni.

Megvártam, amíg a borsószemnyi műanyag polentát feltűzi a horogra, és szokatott mozdulattal elrepíti a nádas mellé a csalit, az úszó megállapodik és piros pálcikája a csomagtartó bárányszerű felhőre mutat. Aztán köszöntöttem illendően a Horgászt, megnéztem a cipőfűzőmet, átballagtam az út másik oldalára és kiléptem az életbe.

UTÁNÉGETŐS SZONETT

all is loneliness all is loneliness
JOPLINESS JOPLINESS
JOPLINESS JOPLINESS
JOPLINESS JOPLINESS
JOPLINESS JOPLINESS
JOPLINESS JOPLINESS
JOPLINESS JOPLINESS
JOPLINESS JOPLINESS
JOPLINESS JOPLINESS
JOPLINESS JOPLINESS
all is loneliness all is loneliness

VIAN

Aznap kissé fura fények jöttek be az ablakon, lassan és láthatóan. Ültem lassan és láthatóan, és néztem. Boris Vian odaült velem átellenben az úgynevezett *hülyezongorához*. Leütött rajta valamit, olyan mozdulatot imitálva, mintha nem zongorabillentyűt ütne le. Érdekes hangok szertesét, még bólogattam is. Ő meg füttyült mindenre. Én is. Némi egyetértés lakozott bennünk. A fehér billentyűk megfelelő alkalmazásának eredményeként válogatott ételféleségek képződtek meg a zongora tetején. Likócsi sertésgulyás, Korhely halászlé, Erőleves tokajival, Kaszáslé, Kocsonyázott tojás Munkácsy módra. Libamájjal töltött pizstráng, Fogas rákpörkölttel, hollandi mártással, Pacalpörkölt, Herány tokány, Hargitai sertésborda, Szegedi rostélyos, Csáky-rostélyos, Feszty-bifsztek, Pittsburghi borjúborda, Tárkonyos bárány, Őz és nyúlseletek Kedvessy módra, Lekváros derelye, Csúsztatott palacsinta, Somlói galuska, parfé bukkant elő a hangok nyomán. Egy idő után követhetetlenül. A legtöbbet nem ismertem, különféle földrészek, ismeretlen ételei települtek körénk a szobában. Aztán egy virtuóz menet a fekete billentyűkön (a Sukiyakit forgatta meg hamvaiban) és az italok válogatottja is felsorakozott a megmaradt szabad helyeken.

Vian ekkor ráhajtotta a hülyezongora billentyűire a fedelet, hogy véletlenül se érhesen hozzájuk.

Aztán elkezdtünk oroszul beszélni, de nem tudtunk.